

Tijd voor de toekomst Brouwershaven

Ontwikkelplan Brouwershaven voor korte- en middellange termijn

Januari, 2013

Versie 3.0 Definitief

Concept vastgesteld in de OVB-vergadering van 26 november 2012

Definitief vastgesteld in de Stadsraadvergadering van 21 januari 2013

1. Inleiding

In 2011 stelde de Gemeente Schouwen-Duiveland de strategische visie “Tij van de toekomst 2011-2040” vast. De toekomst van Brouwershaven is sterk gerelateerd aan deze visie. Een toekomst die wij deels zelf en deels met de gemeente vorm kunnen en willen geven. Samen met de inwoners, ondernemers, verenigingen en andere belangenbehartigers heeft de Stadsraad Brouwershaven vanaf 2011 opgetrokken om tot een concrete uitwerking van de visie voor Brouwershaven te komen, zoals verwoord in “Tij van de Toekomst”. Als afgeleid plan van aanpak noemen we dit ontwikkelplan “Tijd voor de Toekomst Brouwershaven”.

Dit ontwikkelplan is tevens gerelateerd aan de Motie VVD, LSD, SGP, CU inzake de Ruimtelijke ontwikkeling Brouwershaven, die op 1 maart 2012 door de gemeenteraad van de gemeente Schouwen-Duiveland is aangenomen. Hierin verzoekt de raad het college van burgemeesters en wethouders:

1. de kern Brouwershaven op te nemen in het uitvoeringsprogramma van de strategische visie *Tij voor de Toekomst*;
2. daartoe onderzoeksvragen voor de korte termijn te agenderen en de ontwikkeling van een vitaal Brouwershaven voor de middellange termijn te programmeren; en daarbij de Stadsraad Brouwershaven en de Ondernemersvereniging Brouwershaven te betrekken;
3. daarbij tevens te bezien of en in hoeverre delen van de huidige plannen (structuurvisie uit *Innovation Island*) bruikbaar zijn;
4. tegelijkertijd door handhaving en in overleg met overige overheden en private partijen de verdere verpaupering van het bedrijventerrein (oostflank Brouwershaven) tegen te gaan en in overleg met partijen tot een duurzame oplossing te komen.

Voorts wordt door de gemeente Schouwen-Duiveland in “Tij van de Toekomst” sterk ingezet op: “een toonaangevende watereconomie, die de duurzame verbinding vormt tussen wonen, werken, zorgen en genieten. Schouwen-Duiveland wil een vakantie-eiland zijn en een toonaangevende watereconomie. In de economische vitaliteit ligt het belangrijkste toekomstperspectief”. Water zit in de genen van Brouwershaven en heeft de Smalstad door de eeuwen heen gemaakt tot wat het nu is.

De vaststelling van “Tij van de Toekomst “ opent nu de deuren naar een periode van vertalen van de visie naar de concrete, dagelijkse praktijk, in ons geval voor Brouwershaven.

Voor u ligt “Tijd voor de Toekomst Brouwershaven”, een concreet ontwikkelplan voor Brouwershaven voor de korte- en middellange termijn, gebaseerd op “Tij van de Toekomst, visie Schouwen-Duiveland 2011-2040”. Hierbij willen wij de gemeente Schouwen-Duiveland van harte uitnodigen om samen met ons en alle betrokkenen vorm te geven aan de uitvoer van dit plan ten gunste van de toekomstige ontwikkeling van Brouwershaven.

Stadsraad Brouwershaven,
Ondernemersvereniging Brouwershaven,

Januari 2013

2. Kader

De rol van de Stadsraad ligt in het leveren van een inbreng bij het bepalen van de toekomst van Brouwershaven. De pijler van die toekomst is de leefbaarheid van onze gemeenschap.

Het ontwikkelen van zo'n toekomst is een proces, waarin 5 kernelementen de aandacht moeten krijgen, te weten:

1. het hebben van een visie: wat staat de Stadsraad voor ogen bij een toekomst voor Brouwershaven, zowel als samenleving, als economische eenheid, als toeristische trekpleister en als monumentenstad;
2. een missie: waar gaat de Stadsraad voor staan om haar visie te willen en kunnen bereiken en welke weg wil zij bewandelen met de inzet van mensen, middelen en geld;
3. een strategie: een samenspel van beslissingen, die inhoud geeft aan onze missie om onze visie zo goed mogelijk te realiseren;
4. uitvoering middels werkplannen;
5. duurzame samenwerking met gemeentelijke en provinciale overheid.

De eerste aanzet van de Stadsraad, vastgelegd in ons eigen visiedocument "Tijd voor de toekomst", stoelt op bovenstaande 5 kernelementen. Hoewel Brouwershaven op een eiland ligt, bevindt Brouwershaven zich niet op een eiland. Binnen de gemeente gebeurt erg veel, dat ook van invloed is op ons visiedocument 'Tijd voor de toekomst'. Een paar voorbeelden daarbij zijn:

- Project Eilandmarketing: Marcel van den Berge Gemeente Schouwen Duiveland;
- Nieuw Zeeland; Provincie Zeeland: de toekomst van Zeeland;
- Landschapsontwikkeling Schouwen-Duiveland: Brons en Partners;
- Zeeuwland: dromen over leefbaarheid Hr. Tange;
- Opvolging van "*Innovation Island*", lees: motie VVD, LSD, SGP, CU - Ruimtelijke ontwikkeling Brouwershaven, d.d. 01-03-2012);
- Overleg inzake ontwikkeling van de Loswal: J.H. van den Hamer;
- Woonvisie Gemeente Schouwen- Duiveland;
- Erfgoed nota Gemeente Schouwen- Duiveland;
- Detailhandelstructuurvisie Gemeente Schouwen- Duiveland.

Daarnaast is het grote aantal projecten waaraan de gemeente geld besteedt de Stadsraad opgevallen.

3. Visie

Brouwershaven heeft erg veel potentie. De ligging aan het water en de jachthaven biedt ongekende mogelijkheden voor sport en recreatie. Een publiekstrekker. Daarnaast kent Brouwershaven een kleine zestig rijksmonumenten; na Zierikzee de 2^e monumentenstad van het eiland. Ook deze kenmerken bieden grote mogelijkheden tot uitbouw in de recreatieve en ondernemende sfeer. Brouwershaven biedt kleinschaligheid en intimiteit. Aantrekkelijke elementen voor een rustig en welverdiend verblijf in deze Smalstad.

Echter, er liggen ook toekomstige bedreigingen op de loer. Zo is er momenteel winkelaanbod, maar zou dat naar de toekomst toe kunnen worden beperkt. En kent Brouwershaven redelijk eenzijdige economische activiteiten, sterk gerelateerd aan de watersport.

4. Missie

De Stadsraad wil de potenties van Brouwershaven sterker benutten dan tot nu toe is gebeurd. Daartoe neemt de Stadsraad samen met de Ondernemersvereniging Brouwershaven het voortouw, zoals vastgelegd in het ontwikkelplan “Tijd voor de toekomst Brouwershaven”. Dit plan is opgesteld gedurende het kalenderjaar 2012, in samenspraak met de Ondernemersvereniging Brouwershaven (OVB). Hierna te overleggen met de Gemeente Schouwen-Duiveland. De Stadsraad wil Brouwershaven nadrukkelijk op de kaart zetten als plaats om te wonen, te werken en te recreëren.

5. Strategie

De Stadsraad wil samen met de Ondernemersvereniging werken als aanjager op grond van dit document “Tijd voor de toekomst Brouwershaven” en daartoe mensen en instellingen inzetten om doestellingen uit dit ontwikkelplan te realiseren. De Stadsraad en Ondernemersvereniging denken hierbij aan de eigen bewoners, verenigingen binnen Brouwershaven en daarbuiten, de gemeente Schouwen-Duiveland, de provincie Zeeland en anderen die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van deze strategie.

6. Doelstelling ontwikkelplan “Tijd voor de Toekomst Brouwershaven”

Het ontwikkelen van een toekomstplan voor Brouwershaven, voor korte, midden en lange termijn waarbij het leefniveau met bijbehorende voorzieningen minimaal wordt gehandhaafd en daar waar mogelijk uitgebreid.

7. Hoofddoelstelling en subdoelstellingen Stadsraad Brouwershaven

7.1. Hoofddoelstelling Stadsraad Brouwershaven

De Stadsraad Brouwershaven is een inwonersklankbordgroep, ondergebracht in een stichting, die samen met de gemeente Schouwen-Duiveland en belanghebbenden, waaronder: ondernemers, scholen, stichtingen, kerken, zorgaanbieders, verenigingen en overige (semi) overheid, door middel van directe overlegstructuren, de leefbaarheid en de sociaal maatschappelijke- en economische ontwikkeling van Brouwershaven naar de toekomst toe verder wil bevorderen en ontwikkelen.

7.2. Hoofddoelstelling Ondernemersvereniging Brouwershaven

De Ondernemersvereniging Brouwershaven stelt zich ten doel het bedrijfsleven in Brouwershaven te verenigen en te stimuleren om Brouwershaven verder economisch te versterken en door te ontwikkelen naar de toekomst toe. Tevens hecht de ondernemersvereniging aan het belang van leefbaarheid en de ontwikkeling van een sterk sociaal- maatschappelijk en actief Brouwershaven.

7.3. Subdoelstellingen Stadsraad en Ondernemersvereniging Brouwershaven

- Stadsraad en Ondernemersvereniging werken continue aan de goede verstandhoudingen tussen de verschillende partijen.
- Stadsraad en Ondernemersvereniging behartigen samen, als schakel tussen de verschillende partijen, de belangen van Brouwershaven en de inwoners en omwonenden van Brouwershaven.
- in overleg met inwoners en omwonenden, de gemeente en verschillende betrokkenen partijen wordt door de Stadsraad samen met de Ondernemersvereniging continue gewerkt aan de leefbaarheid en de sociaal- maatschappelijke ontwikkeling van Brouwershaven.

8. Speerpunten voortgekomen uit Jaarvergadering Stadsraad Brouwershaven, 2011

1. LEEFBAARHEID	2. WONEN	3. MOBILITEIT	4. ONDERWIJS/JEUGD	5. TOERISME
Winkelbestand	Flexibel wonen	Verkeer	Peuterspeelzaal	Haven
Horeca	Duurzaam bouwen	Logistiek	Basis onderwijs (integratie van de huidige 2 scholen tot 1 school)	Kerk
Sportvoorzieningen	Energie neutraal bouwen	Bereikbaarheid	Kinderopvang	Grevelingen
Gezondheidszorg	Sociale woningbouw	Doorgaand verkeer	Cursussen	Ondernemers
Speelvoorzieningen	Zorgcomplex	Routing	Hang out voor jeugd	Evenementen
Groenvoorziening	Koopwoningen	Veiligheid	Evenementen	
Gemeenschapshuis	Levensloopbestendig bouwen	Fietspaden		
Sociaal culturele voorzieningen	Innovatief bouwen	Wandelpaden		
Bibliobus	Veiligheid omgeving	Parkeren		
Apotheek		Haven		
Dokter				
Bank (pinautomaat)				
Seniorenvoorzieningen				
Kerk				
Openbaar vervoer				
Opzetten van een overkoepelende webpagina met algemene info en aankondigingen van to-do's in Brouwershaven (breed over het gehele jaar, incl. aankondigingen kerkdiensten, sport wedstrijden, etc.)				

9. Pijlers “Tijd voor de Toekomst Brouwershaven”

Na het categoriseren van de voorgaande 5 speerpunten zijn Stadsraad en OVB gekomen tot een onderverdeling van de speerpunten in 3 pijlers* voor Brouwershaven , te weten:

** De benoemde onderwerpen onder de 3 pijlers zijn opgenomen in willekeurige volgorde en NIET in volgorde van belangrijkheid.*

Vanuit deze 3 pijlers dienen vervolgens concrete acties te worden gedefinieerd voor korte, midden en lange termijn. Tijdens de jaarvergadering van de Stadsraad op maandag 12 november 2012 is hier invulling aan gegeven en is het ontwikkelplan door alle aanwezigen aangenomen. Vervolgens is in de vergadering van de Ondernemersvereniging op 26 november 2012 door de Stadsraad het ontwikkelplan ingebracht en inhoudelijk besproken en aangevuld. Aansluitend heeft de Ondernemersvereniging formeel ingestemd met het ontwikkelplan. In de Stadsraadvergadering van 10 december 2012, zijn alle wijzigingen op het concept ontwikkelplan doorgenomen en heeft de Stadsraad het ontwikkelplan “Tijd voor de Toekomst Brouwershaven” formeel vastgesteld.

Het definitief vastgestelde ontwikkelplan zal door de Stadsraad en Ondernemersvereniging Brouwershaven formeel worden aangeboden aan het college van bestuur van de gemeente Schouwen-Duiveland.

9.1. Voorbeelden van concrete acties (in willekeurige volgorde)

- organiseren van jeugd- of seniorenavonden;
- verbeteren van onderhoud groenvoorziening;
- opknappen en aantrekkelijk maken van het verpauperde Industrierrein Spuiwekken aan de Oostzijde van Brouwershaven;
- ontwikkeling van (woon)projecten aan de Oostkant van Brouwershaven (Spuiweg, Spuiwekken, Borrenbroodsedijk);
- aanpak van de binnen en buitenhaven (aanhaken bij ontwikkelingen Brouwersdam - Grevelingenmeer);
- realiseren aantrekkelijkheid toerisme – ontwikkelen stranden, dijken, voet- en fietspaden, uitbreiding en verplaatsing bestaande camping(s), ect.;
- doortrekken van het fietspad langs Delingsdijk (N653) tussen Provincialestraatweg richting Kerkwerve/Serooskerke.

10. Kernpunt onderwijs/ Jeugd (satellietfunctie Brouwershaven)

10.1. Kinderopvang

We streven naar behoud van kinderopvang mogelijkheden die er nu zijn van Stichting Kibeo en gastouders. Voordeel: laagdrempelig en dicht bij huis.

10.2. Peuterspeelzaal

We streven naar behoud op lange termijn van een Peuterspeelzaal in Brouwershaven voor alle kinderen. Ouders van kinderen die in Brouwershaven op een Peuterspeelzaal zitten zullen eerder voor een Brouwse basisschool kiezen als kinderen hier hun vriendjes al hebben. De Peuterspeelzaal in Brouwershaven is omgevormd tot kinderdagverblijf van Stichting Kibeo.

10.3. Basisonderwijs

Er zijn nu 2 scholen in Brouwershaven. Inzetten op behoud van beide scholen klinkt mooi, maar is niet realistisch gezien de dreigende krimp van de bevolking waar ook Brouwershaven mee te maken heeft/zal krijgen. Waar mogelijk willen we samenwerking bevorderen om onkosten te drukken. Te denken valt aan echt gezamenlijk gebruik en onderhoud van

speelpleinen (deze pleinen worden ook ingezet als openbaar speelterrein buiten de schooltijden), gezamenlijke aanschaf van materialen, gezamenlijke uitjes enz.

Ook kan je gaan samenwerken met Stichting Kibeo voor de buitenschoolse opvang en peuteropvang. Misschien door de dreigende krimp hiervoor een lokaal beschikbaar te stellen in de school. Zal de huidige locatie rendabel blijven?

10.4. Cursussen

Hier kan het Tonnenmagazijn een rol spelen. Je kunt denken aan computercursussen, fotografie, streetdance/jazzballet/ yoga/zumba, etc. Maar ook activiteiten voor de jeugd, zoals: game- avonden voor zowel oudere als jongere kinderen, het organiseren van een filmavond, behoud Koninginnedag, organisatie kinderrommelmarkten, lampionoptocht, Halloweenfeest, een meidenavond met muziek, make up, mode, dans enz.

Voor al deze zaken wordt zoveel mogelijk samenwerking gezocht met de Middenstand, scholen en diverse verenigingen.

10.5. Voorzieningen jeugd

Voor de jongere kinderen in Brouwershaven zijn er een aantal speelvoorzieningen (-tuintjes). Deze willen wij zoveel mogelijk in stand houden.

Op de Loswal staat een mobiele skatebaan. Hiervoor is een roulatiesysteem met een aantal andere kernen. Dit roulatiesysteem werkt niet optimaal, want wij kijken nu bijv. al een half jaar tegen wel heel eenvoudige skatemogelijkheden aan. Verder is de Loswal, zeker in het voorjaar, najaar en de winter geen ideale plek. Het ligt vlak aan het water, zonder enige beschutting/ toezicht enz.. Het enige positieve aan deze locatie is dat er niemand gehinderd wordt door eventuele overlast. De skatevoorziening wordt op dit moment nauwelijks gebruikt als gevolg van bovenstaande nadelen. Ons idee is om een vaste skatevoorziening te creëren voor de Brouwse jeugd op een plek die iets meer in de kern ligt, zodat het voor zowel de oudere jeugd als voor jongere kinderen aantrekkelijker wordt om daar te spelen. We denken tevens aan een "hangplek" voor jongeren; eventueel gedeeltelijk overdekt (bijv. model bushokje). Hier meer samenwerking zoeken met St. Het Welzijnshuis.

11. Ondernemersklimaat en toekomstige ontwikkelingen Jachthaven, gekoppeld aan recreatie en toerisme en ondernemerschap

11.1. Mogelijkheden voor en uitbreiding van (bestaande) ondernemers/ondernemingen

Ondernemersvereniging en Stadsraad willen een zo gunstig mogelijk ondernemersklimaat in Brouwershaven stimuleren. Behoud van aanwezige ondernemingen, bedrijven, horeca en toeristisch aanbod is daarbij primair. In de nabije toekomst zien Ondernemersvereniging en Stadsraad mogelijkheden tot uitbreiding van bestaande ondernemingen en bedrijven op gebied van detailhandel, bedrijven, horeca en toerisme vanwaar een aantrekkelijke werking uitgaat.

De Gemeente Schouwen-Duiveland is voor Brouwershaven een belangrijke schakel in het realiseren van een stabiele economische toekomst. De ondernemersvereniging en Stadsraad vragen daarom aan de gemeente om positief bij te dragen bij toekomstige ontwikkelingen en zetten daarbij in op het volgende:

- *bestaande bedrijven, die willen uitbreiden dienen door de gemeente optimaal gefaciliteerd te worden;*
- *het inzetten op de uitbreiding van de toeristische verblijfsaccommodatie met daarbinnen meer differentiatie in het aanbod;*
- *Brouwershaven uitdrukkelijker promoten en wegzetten als toeristische trekpleister op Schouwen-Duiveland en binnen de Zeeuwse regio.*
- *Uitsluitel te geven*

Samen met de gemeente Schouwen-Duiveland en Provincie Zeeland willen Stadsraad en Ondernemersvereniging met ondernemers, bedrijven, horeca en toeristische sector zetten in op:

- *een betere promotie van Brouwershaven met als drager een professionele website met links naar de websites van de toeristische bedrijven (vice versa)*
- *het opzetten van strategische allianties tussen bedrijven (in de vorm van arrangementen) waarbij:*
 - ❖ *het 'natte' en 'droge' toerisme aan elkaar gekoppeld worden;*
 - ❖ *het verblijfstoerisme gekoppeld wordt aan het rijkelijk aanwezige culinaire aanbod (uitbreiden).*
 - ❖ *Dit moet tevens gebeuren met de grote bungalowrecreatieparken in de omgeving van Brouwerhaven: verblijfsrecreanten aldaar maken nog te weinig kennis met de vele mogelijkheden van (en op) het water.*
- *onderzoeken of één van de grote hallen op het bedrijventerrein aangewend zou kunnen worden als een bedrijfsverzamelgebouw (mede voor startende ondernemers).*

11.2. Economische Groei: doorontwikkelingen van toerisme, haven, watersport – en recreatie

Brouwershaven kan gezien worden:

- als een vaarbestemming (aankomsthaven);
- als een vertrekhaven voor dagtoeristen en bootrecreanten;
- gewoon als een ligplaats/verblijfsplaats voor jachten;

De traditionele doelgroep van de actieve watersporter wordt steeds kleiner. Steeds minder jonge mensen schaffen een boot aan; de bootbezitter vergrijsst. Mensen gebruiken de boot minder vaak en varen minder lange afstanden. Tegelijkertijd worden de jachten groter. Bootbezitters zien de jachthaven steeds meer als een 'verblijfplaats' en stellen hoge eisen aan de voorzieningen c.q. het verblijfsklimaat in naaste omgeving (het historische stadje met culinaire uitgaansmogelijkheden)

➤ Inzet toekomstige haven van en in Brouwershaven:

- *minder, maar wel grotere ligplaatsen;*
- *het creëren van een hoogwaardig en aantrekkelijk verblijfsklimaat in de jachthaven;*
- *het aanleggen van een (grotere) buitenhaven t.b.v. de grotere recreatieschepen, beroepsvaart en cruiseschepen (zie verderop in dit ontwikkelplan);*
- *Ontwikkeling van het gebied rondom de buitenhaven, met Horeca, detailhandel, parkeergelegenheid en (verblijfs)toerisme;*
- *het 'organiseren' van een maritiem café aan de haven.*

Reeds langere tijd is de verwachting dat de verhuurvloot zal groeien ten koste van het bootbezit. Momenteel verkopen enkel sloepen nog goed.

➤ Inzet voor de toekomst:

- *meer inzetten op verhuur van jachten en van sloepen.*

De belangstelling bij de jeugd voor zeillessen neemt toe. Dat geldt ook voor het vissen. Het aantal surfers op water neemt af. Er vindt wel een verschuiving plaats van 'mooi-weer' surfen op kleinere plassen naar sportieve surfers op groter water. Extreme watersporten (jetski's en waterskiën) hebben een aantrekkingskracht op jeugd. Deze takken van sport moeten dan wel direct *langs* de kustlijn beoefend kunnen worden: de actieve watersporter wil bewonderd worden door kijkers (vice versa)

➤ Inzet voor de toekomst:

- *meer inzetten op activiteiten voor de (schoolgaande) jeugd, jongere generatie en sportieve gezinnen;*
- *het ontwikkelen van toeristische groepsaccommodaties;*

- *het in de markt zetten van cursussen e.d.*
- *het aanleggen/opspuiten van stranden langs de Grevelingen aan de buitendijk van de polder “Noorder Nieuwland” en langs de buitendijk van de “Grevelingenpolder”;*
- *het ontwikkelen van toerisme en horeca op deze stranden (ontwikkelen logistiek, faciliteiten en ondernemingen, horeca, verblijf- en campinggebeuren, etc.);*
- *duurzame doorontwikkeling en uitbreiden van bestaande bedrijven aan de Noorddijk.*

De markt van hotelboten (cruises) groeit enorm en zal door de vergrijzing verder toenemen.

➤ **Inzet voor de toekomst:**

- *ontwikkelen van een buitenhaven met professionele aanlegplaats met de nodige voorzieningen voor riviercruiseboten;*
- *Brouwershaven als vaarbestemming opnemen in rondvaarten en cruises;*
- *Brouwershaven aantrekkelijk maken voor verschillende bezoekersdoelgroepen, waaronder die van hotelboten/cruises.*

11.3. Toekomstige ontwikkelingen ten behoeve van de Duiksport

Het Grevelingenmeer is het grootste zoutwatermeer van West-Europa en is vooral van belang voor de watersport en recreatie. De afgelopen decennia is de belangstelling van duiken in het Grevelingenmeer enorm toegenomen en heeft de duiksport een vlucht genomen.

Ook voor Brouwershaven is de toegenomen interesse voor de duiksport merkbaar en tevens een belangrijke toekomstige economische factor voor de uitbreiding van het toerisme.

➤ **Inzet voor de toekomst:**

- *uitbreiden en ontwikkelen van goede en professionele duikvoorzieningen rondom Brouwershaven;*
- *Brouwershaven als duiklocatie nadrukkelijker uitdragen naar de toekomst toe (‘diversparadise’);*
- *Brouwershaven meer aantrekkelijk maken voor de doelgroep sportduikers (all season aantrekkingskracht);*
- *Doorontwikkelen van het duikaanbod op het gebied van winkelaanbod, accommodatie, verblijf, etc.*

12. Kernpunt Logistiek, routing, verkeer en veiligheid

12.1. Stimuleren verkeer rondweg, ontlasten verkeer Oude Schouwse Dijk, Kromwal en Grachtweg (het verkeer richting Den Osse)

De verkeersborden zo plaatsen (of weghalen), zodat gebruik gemaakt wordt van de rondweg¹. Aanbieders van routeplanners (laten) benaderen om de juiste routes aan te geven op GPS-systemen.

12.2. Stimuleren om inkomend verkeer bestemd voor Brouwershaven Centrum gebruik te laten maken van de Provinciale Straatweg/Slingerbos en Haven Zuidzijde (ZZ)

Haven Zuidzijde eenrichtingverkeer maken.

Inkomend (vracht)verkeer moet via deze weg de (bedrijven aan de) Markt (centrum) kunnen bereiken (en voorzien van goederen). O.a. "Tomtom" en andere GPS-systemen dienen aan te worden gepast zodat (inkomend) verkeer daadwerkelijk deze route kan nemen en/of kiezen.

Het verkeer op de markt dient via de Haven Noordzijde/Nieuw Jachthaven en Noorddijk, Brouwershaven weer verlaten. Dat kan via de Grachtweg/Dapperweg en Groenhilweg naar de Delingsdijk. Tevens kan het verkeer Brouwershaven verlaten in de richting Den Osse en Scharendijke via de Schouwsedijk of via de Dapperweg/Dirkweg of Groenhilweg richting overige bestemmingen.

Baanstraat: eenrichtingsverkeer Markt richting Nieuwstraat m.u.v. fietsers en bromfietzers. Vanaf Nieuwstraat is de baanstraat verboden voor alle verkeer. Onderborden plaatsen "m.u.v. fietsers en bromfietzers".

12.3. Snelheidremmende/waarschuwendende verkeersmaatregelen:

Op de Kromwal kan eventueel een remmende maatregel worden getroffen (extra sluis). Belangrijk is om hierbij rekening te houden met transport/werkverkeer van de firma van Ast (transport van jachten en schepen naar opslagloodsen Oude Schouwse Dijk).

¹ *tevens afstemmen van navigatietrajecten, die momenteel anders aangeven*

12.4. Kruispunt Grachtweg/Schuitkade/Schendersweg en Kromwal

Permanente remmende/waarschuwendende maatregel i.v.m. oversteken van schoolgaande kinderen en ouders naar woonwijken (Roos, De Lelie en de Lei). De scholen zijn gelegen aan de Schuitkade en het Kerkpad/Kerkstraat. Ook hier zouden wij graag remmende en/of waarschuwendende maatregelen getroffen zien worden.

Kromwal/Grachtweg: veiligheidsmaatregelen nemen ter verbetering van de veiligheid van het voet/fietsverkeer d.m.v. stroken en de 30km situatie handhaven (voorkeur). Anders vanaf kruispunt Schendersweg/Schuitkade tot aan het kruispunt Noorddijk/Schouwsedijk of een 50km/60km weg van maken en voet/fietsverkeer luw maken.

12.5. Bewegwijzering en plaatsing borden binnen en buiten kern Brouwershaven

Momenteel is de bewegwijzering rondom Brouwershaven niet correct. Datzelfde geldt voor een groot aantal borden binnen de kern. Daarnaast is bewegwijzering niet altijd meer actueel, of consistent doorgezet (als voorbeeld het inrijdverbod voor vrachtverkeer in de Noordijkstraat), of staan borden op een verkeerde plaats (bord 'museum' op de Markt recht voor het Stadhuis). Zaak is om bij de uitvoering van het logistiek plan de bewegwijzering rondom- en in de kern van Brouwershaven uitdrukkelijk mee te nemen en aan te passen.

12.6. Parkeren Brouwershaven

Aangeven van Parkeeradvies: Loswal, Nieuwe Jachthaven of Slingerbos (Ijsbaan). Dit geldt zeker voor Bussen en/of grote gezelschappen. Op deze wijze is er altijd voldoende parkeerruimte voor bewoners en bestemmingsverkeer in het Centrum van Brouwershaven. Watersportverkeer kan het beste parkeren op de Nieuwe Jachthaven en de Loswal (lang parkeren).

12.7. Veiligheid voor Fietsers

Fietspad op de Delingsdijk (N635) vanaf afslag Heuvelsweg (N655) naar Kerkwerf/Zierikzee laten doortrekken/aanleggen en aan laten sluiten op fietspad Provincialestraatweg. t.b.v. fietsverkeer (eilandbewoners, toeristen en bestemmingsverkeer).

Verantwoording, Literatuur, bronnen, overleggen en geraadpleegde websites:

Het ontwikkelplan is in een beknopte stijl geschreven. Sommige onderwerpen zijn concreet en als direct uitvoerbare acties opgenomen in het plan. Daarnaast zijn acties voor de middellange- en lange termijn geformuleerd. Deze dienen veelal nog te worden afgestemd.

Zoals in de inleiding reeds vermeld is dit ontwikkelplan sterk gerelateerd aan visiedocument "Tij van de toekomst" van de Gemeente Schouwen-Duiveland. Kleine gedeeltes van de tekst uit dat visiedocument zijn in de inleiding van dit ontwikkelplan letterlijk overgenomen, of vrij gebruikt.

literatuur:

- *Bekkers, V. (2007). Beleid in beweging: achtergronden, benaderingen, fasen en aspecten van beleidsprocessen in de publieke sector. Den Haag: Lemma.*
- *Prof. dr. J.J. Boonstra:Ondernemen in allianties en netwerken, Management en Organisatie, jaargang 61e , nummer ¾ (mei/juni 2007).*
- *Bovens, t'Hart en van Twist.(2001) Openbaar bestuur: beleid organisatie en politiek (7^e herdruk);*
- *Michael E. Porter The Competitive Advantage of Nations (1990).*

Geraadpleegde bronnen:

- *Advies inzake ondernemersparagraaf, Dormans & Partners in Development Coöperatie U.A., december 2012.*
- *Jaarverslag Zeeuwendland 2011, juni 2012.*
- *Visie Schouwen-Duiveland 2011-2040, Tij van de Toekomst, Gemeente Schouwen-Duiveland, november 2011.*
- *Versterken, Vernieuwen, Verbinden, Provinciaal Sociaal Beleidsplan 2009-2012, Provincie Zeeland, vastgesteld in Provinciale Staten, 29 mei 2009*

Gevoerde overleggen:

- *Diverse overleggen Stadsraad Brouwershaven met Ondernemersvereniging Brouwershaven, 2012;*
- *Diverse overleggen Stadsraad Brouwershaven met betrokken instanties, verenigingen, stichtingen, Gemeente Schouwen-Duiveland, Politie Zeeland, 2012;*
- *Diverse overleggen met bestuur en projectmanagement van ProWonEC*
- *Jaarvergaderingen Stadsraad Brouwershaven, d.d. 14 november 2011 en 12 november 2012.*
- *Jaarvergadering Ondernemersvereniging Brouwershaven, 26 november 2012.*
- *Overleg met de heer Gerritsen, havenmeester Jachthaven Brouwershaven.*
- *Overleg met de heer de Ceuster, directeur Woningbouwvereniging Zeeuwendland.*
- *Diverse overleggen met andere dorpsraden op Schouwen-Duiveland.*

Geraadpleegde websites :

- Websites van:
 - *Gemeente Schouwen-Duiveland*
 - *Provincie Zeeland*
 - *Provincie Zuid-Holland*
 - *Natuur- en recreatieschap De Grevelingen*
 - *Groenservice Zuid-Holland*
 - *Kenniscentrum Kusttoerisme (HZ Vlissingen en NHTV Breda)*
 - *Welzijnshuis Schouwen-Duiveland*
 - *ProWonEc*
 - *Koos Kids Schouwen-Duiveland*
 - *Stichting Kibeo*
 - *Woonzorg Nederland*
 - *Diverse dorpsraden van de gemeente Schouwen-Duiveland*
 - *Brouwersdam superspot en Economische visie*
 - *Rijkswaterstaat*

Tijd voor de toekomst Brouwershaven

Ontwikkelplan voor de korte en middellange termijn

is ontwikkeld en geschreven in eigen beheer door de Stadsraad Brouwershaven

Tekst: Stadsraad Brouwershaven in samenwerking
met de Ondernemersvereniging Brouwershaven

Cover: haven Brouwershaven, inzending fotowedstrijd Stadsraad Brouwershaven 2011

© 2013, Stadsraad Brouwershaven

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stadsraad Brouwershaven

Bijlage 1 Motie VVD, Leefbaar SD, SGP en CU, 1 maart 2012

ChristenUnie

MOTIE

(artikel 36 Reglement van Orde)

12ink02213

Datum raadsvergadering: 1 maart 2012
Agendapunt: 16. Innovation Island

Onderwerp:	Ruimtelijke ontwikkeling Brouwershaven
-------------------	---

De raad van de gemeente Schouwen-Duiveland op 1 maart 2012 in vergadering bijeen;
gehoord de beraadslagingen,

overwegende dat:

- hij op 3 oktober 2011 de strategische visie *Tij voor de Toekomst* heeft vastgesteld als richtinggevend kader voor een duurzame economische en sociaal evenwichtige toekomst van Schouwen-Duiveland;
- op 10 november 2011 bij de vaststelling van de begroting 2012 een door de PvdA-fractie mede namens D66 ingediend amendement is aangenomen, om binnen de algemene reserve een bedrag van € 12 miljoen te oormerken voor de uitvoering van deze strategische visie;

van mening dat:

- de uitgangspunten voor de wooneconomie als leidend principe voor het concept Innovation Island (gebaseerd op de Gebiedsvisie 2007) zijn achterhaald;
- de thans voorgestelde planologische ontwikkeling voor Brouwershaven niet langer ingegeven is door ruimtelijke wenselijkheid maar door financiële haalbaarheid;
- de planologische ontwikkeling nu afhankelijk is gemaakt van de herinrichting van een caravanpark, welke herinrichting op gespannen voet staat met de aanbeveling van het *Behoeftesonderzoek recreatiewoningen Schouwen-Duiveland* om te herstructureren voor uitbreiding;
- op grond van het vorenstaande de haalbaarheid van de plannen van Prowonec voor Brouwershaven uiterst gering is;
- hij de noodzaak en het belang van een ruimtelijke ontwikkeling in Brouwershaven onderschrijft en daartoe mogelijkheden ziet in het kader van de uitvoering van de strategische visie *Tij voor de Toekomst*;

verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. de kern Brouwershaven op te nemen in het uitvoeringsprogramma van de strategische visie *Tij voor de Toekomst*;
2. daartoe onderzoeksvragen voor de korte termijn te agenderen en de ontwikkeling van een vitaal Brouwershaven voor de middellange termijn te programmeren; en daarbij de Stadsraad Brouwershaven en de Ondernemersvereniging Brouwershaven te betrekken;
3. daarbij tevens te bezien of en in hoeverre delen van de huidige plannen bruikbaar zijn;
4. tegelijkertijd door handhaving en in overleg met overige overheden en private partijen de verdere verpaupering van het bedrijventerrein tegen te gaan en in overleg met partijen tot een duurzame oplossing te komen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend namens de VVD-fractie door W.D. van den Berg, mede namens de fracties van LSD, SGP en CU.

Besluit gemeenteraad op 1 maart 2012:

Met ~~19~~ ⁵ stemmen voor en ~~5~~ ¹⁹ stemmen tegen aangenomen / ~~verworpen~~.

Voor stemmen de fracties / leden:

VVD, LSD, SGP, PvdA en CU.

Tegen stemmen de fracties / leden:

DA, abt! en GL.

griffier

voorzitter

Bijlage 2:

Aanwezigen bij Jaarvergadering Stadsraad Brouwershaven 2011

vanuit sociaal maatschappelijk- en politiek domein, onder andere:*

- Verenigingsleven,
- Woningbouwcorporatie Zeeuwend
- Verschillende gemeenteraadsleden
- Vertegenwoordiging vanuit de Gemeente Schouwen-Duiveland waaronder wethouder Houtekamer, tevens kernbestuurder van Brouwershaven
- Schrijvende pers (PZC)
- en verder in- en omwonenden van Brouwershaven.

Aanwezigen bij Jaarvergadering Stadsraad Brouwershaven 2011

vanuit sociaal maatschappelijk- en politiek domein, onder andere:*

- Gemeente Schouwen-Duiveland: wethouder Houtekamer (tevens kernbestuurder)
- en mevrouw Pethy Maris;
- Woningbouwcorporatie Zeeuwend;
- Leden Ondernemersvereniging Brouwershaven (OVV);
- Leden van de St. Brouwe Dag;
- Leden Drumband Apollo;
- Majorettevereniging Apollonia;
- Seniorenvertegenwoordiging: leden Bejaardensoos;
- Leden Tennisvereniging Brouwershaven;
- Leden ASV Brouwershaven (voetbalvereniging);
- Leden Scouting;
- Vertegenwoordiging vanuit diverse politieke partijen;
- en verder in- en omwonenden van Brouwershaven.

** Opgesomd in willekeurige volgorde*